

Ese de trei ori in seputa: Mercuri-a, Vineri si Duminica, candu o colă intrăga, cunud numai diumetate, adică după momentul impreguiarilor.

Pretul de prenumeratune:

pentru Austria:

pe anu intregu	7 fl. a. v.
" diumetate de anu	4 n. n.
" patrariu "	2 n. n.
pentru Romania si Strainetate:	
pe anu intregu	15 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 n. n.
" patrariu "	4 n. n.

Viena 2/14 iuliu.

In aceste tempuri seomotose, evenimentele se imbaldiesc adese, in catu e cu greu a grigf sê nu scape cutarele din vedere, éra de catu acésta e si mai greu a petrece cu atentiune deplina causele ce le provocă, cari adese sunt asediate sub velu oficiale ori militari. — Le insiràmu tóte precum ni se aréta, fora a intrá in desbaterea legaturei ce au intre sine.

Ministeriulu imperatescu, in persoanele barbatilor ce lu conduceu de presutu, nu-si pôte castigáaderint'a unanima a poporului imperiului. Barbat de statu inzestrati cu esperiintie si insociti de diuaristic'a nedependinte, intóna necesitatea ca ministeriulu presint'e faca locu altuia, care prin programulu seu va fi capace a provocá entusiasmulu poporului. Faimele despre programulu ce ar fi trebuí sê l'aiba ministeriulu venitoriu, le trecemu cu vederea pana ce ministeriulu actualu e la potere, si neci se prevede cu securitate caderea lui.

O cercustantia inse n'opotemau trece cu vederea, manier'a acea nelaudabile si suspicioasa de a tamuiá cu ver ce pretiu pre cei ce vinu la potere, si érasi a aruncá cu lutu cu ver ce pretiu dupa cei ce se duc de la potere. — Istor'a natiunei romane, sosindu la tempulu cancelaria tului dlui de Mailatu, nu-i va detorsi neci o lauda, si se pôte ca cine-va sê ni impute numit'a maniera. Dreptaceea pentru a ne ingradî in contra unei atari insulte, atlânu de lipsa a dechiará aci pana ced. de Mailatu e inca la potere, cumea Romanii n'au fostu norocosi a primi de la Escelent'a Sa dovedi de amôre pentru natiunalitatea nostra, prin urmare neci cä-i potemau face laude in istor'a natiunei nostra.

Candu a venit u Esc. Sa la potere, noi ne-am bucuratu dupa esperiintiele facute cu guvernele trecute, ne-am apropiat cu incredere. Motivulu nostru era amôrea cea mare ce o are Esc. Sa pentru natiunalitatea-i magiara, erdeamau cäunu natiunalistu magiaru infocat, va fi capace a precepe sentiemintele nostre pentru natiunalitatea nostra romana. Dara d'in ce in ce incepuramu a capetá alta convingere spre dorerea nostra. Sub acésta impresiune ascépta Romanii se véda cum se va decide sôrtea ministeriului actualu. —

Majestatea Sa Imperatulu — precum e informatu diariului „Morg. P.“ — va merge la armata. Acésta scire contribue a nemici sperantiele de armistitii ce erâ sê se stabilésca pentru mai multe septembra. Intrepunerea morală a Imperatului Napoleonu pentru Austria, n'a potutu mediloch nemica in asta privintia, d'in caus'a conditiunilor prusesci. Maj. Sa francésca a chiamat pe Anglia si Rusia intr'ajutoriu, dar si acestea, in tocm'a ea Francia, si-imbia siervitiele bune d'a se intrepune cu potere morală, dar cu cea fisica nu.

O versiune mai crede cä Imperatulu Napoleonu n'a renunciatu de a-si conti-

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptulu la Redactiune Stadt, Wallischgasse Nr. 8, Mezzanine, unde sunta se adresă si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditură; căte vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde cate 7 cr. de linie, repetirile se facu cu pretiu sedintă. Pretul timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa. Speditură: Schillerstrasse Nr. 11 unde se primesc insertiuni.

nuă negociațiunile pentru armistitii, altă afirma din contra. Atât'a e vederatu că mutarile ce se facu din Viena, nu sunt semne de sperantia in reesirea armistitului.

Prusii se apropia totu mai multu de Viena. Pana in aceste mominte inca nu scimt' ce direcție vor luá de la Brünn in cõce. Armat'a imperatéscali se va poté opune cu potere mai mare numai dupa ce trupele de la médiadi se vor fi imprenutu cu celea de la médianópte, ceea ce are sê se intempe in dilele prime ale acesei septemani.

Despre starea din Italia, seirile vorbesc de unu atacu alu Italianilor la Legnago, éra telegramele din Paris afirma că intre Italia si Austria resbelul a inceputu. Vom vedé ce se va adeveri de'n aceste două seiri contrarie. —

Cetitorii nostri primeseu din Romania seiri imbucuratòrie. Constitutiunea intréga e votata de Adunarea legislativa facendu putieni modificatiune proiectului ce l'a asternutu guvernului. Joi, Domnitorulu jură pre constitutiune, dechiarandu in Adunare cumca in resbelul europeanu, Romania va fi cu rezolutiune pentru neutralitate.

Vineri (ieri) sosi la Bucuresci depeș'a lui Ioane Ghica, representantul României la Constantinopole, prin care inșintieza că *Sublim'a Pórta a recunoscutu de Domnitoriu pe principale de Hohenzollern*, documintele respective s'au speditu de la Constantinopole.

Grain d'in Ungaria.

(M. B.) Vestea despre lupt'a cea nefericita a armatei nordice din 3. iuliu, ca fulgerulu a strabatutu prin tóte unghurile imperatiei. Perdere grandiosa, ce a suferit'o armat'a cea brava a nostra la Königgrätz in Boem'a, a umplutu cu adanca dorere inim'a fie-carui cetatienu loialu, si va trebuí sê tréca inca unu tempu indelungat, pana se va vindecă ran'a ast'a dorerósa a parintilor pentru flii, a femeilor pentru barbati, a copiilor pentru iubitii loru parinti.

Nu cerecamu mai de aprópe ca sele, ce stinsera viéti'a atatoru bravi, atatoru eroi demni de sôrte mai favoritóre, — caci inim'a nostra e plina de amaratiune, in minutulu candu eugetâmu la suspinele si vaetele sfasietóre de inima ale parintilor, femeilor si ale copiilor orfani, ne tremura man'a, abiá e in stare a portá pen'a. Bravi fura ei in viéti'a, bravi in morte, si demni de numele loru!

Dar candu ceteri rapórtele oficiose ale beliducilor, consegnarea celoru cadiuti pe campulu bataliei, — ca supusi loiali ai imperatului, ca patrioti, cetatieni, dar totdeodata ca romani versamu lacrime ferbinti din adenculu inimii nostre spre memor'a ostasiloru bravi.

Lacremele aceste sunt nu numai lacrime de patriotu si omu, ci mai vertosu de romanu, inse nu de dorere adanca, nu de perdere grandiosa, ce au suferit'o flii nostri de prin Ardealu Bucovina' Ungaria si Banatu, ci pentru sôrtea cea vitréga a romanului!

Catu sufere, catu se lupta bravul român, pentru patria si libertate, pentru imperatru si monarcă, — fara ca numele lui să fie eternisatu seu numai amintitul pe paginile istoriei intre cei bravi, cari merita cununa de laura pentru bravurele loru!

Numerul raiitoru, cari se afla prin Pesta, Viena, Verona si prin alte orasie alu imperiului precum si numele celoru cadiuti dovedesce destul de vederat: ce parte activa luara romanii in atacurile cele mai sangeróse la Nachod, Skalitz, Josefstadt, Königgrätz si Gustozza, — totusi numele loru nu e amintitul, daca nu prim jurnale, atunci celu putienu prin buletinile si rapórtele oficiose! Asta procedura ne dore, candu vedem cu bravur'a ostasime austriace din luptele cele mai sangeróse se dice de minune, si e admirata nu numai de laici precum suntemu noi, ci chiar si de beliducii nostri, — nu se atribue romanilor de a dreptulu, ci regimentelor unguresci!

Seracii de voi, cari pledati neinten-tati pentru idea de „natiune politica magiara“, si „natiunalitate romana!“ catu ve compatimiu pentru ratacirea cea cumplita a mintii vostre, cari rapirati de la noi si acea mangaiare dorerósa, dar superba, că flii nostri, au morit pre campulu bataliei eroicesce pentru existen-tia imperatici intregi, dar ca romani a-deverati si demni de numele loru!

Jurnalele cele mai próspete ne asigura, că mai multi de catu 100,000 *) de feori romani au statu sub flamura imperatului in contra prusilor si in contra italienilor, — romani deci din Austria facu cam a siés'a parte a armatei intregi, si totusi n'audim vorbindu-se de regimint'e romane!

Suntenu ignorati nu numai pe terenul politicu, ci si in rapórtele de pe campulu bataliei, unde cadiura eroicesce atate inim'e nobile romane!

Inse ca crestini ne mangaiam, caci viu este Domnulu, ca romani nu despe-râmu, caci daca numele de romanu sa pastratu peste atate tempuri visoróse de mii si sute de ani, — credem in destinul celu bunu alu nostru că vom trai si de acum'a nainte ca romani si ca eroi! — credem in sentiemintele Maj. Sale pentru poporul român, ne vor inbucurá si in asta privintia; deci se-trecem cu vederea acea cercustantia că Benedek intr'o ordine de d'i insirase tóte natiunalitatile armatei, numai pre romani nu.

Serbarea aniversare

a înșintiarei Districtului Naseudu.

Viéti'a constitutiunala a a districtului nostru se datéza din 18 juniu 1861, de candu prin Majestatea Sa prè bunulu monarcul Franscisen Josif I se înșinti' acestu districtu, seu mai bine se prefacă fostulu regimentu roman de granită in districtu constitutiunalu autonomu, si acésta ca o remuneratiune a meritelor si sacrificiilor puse pre altariulu patriei de catra fostii granitari. Diu'a aceea pentru noi a fostu, este si va fi santa, si s'a si serbatu

in sic care anu cu tota solemnitatea in diferite locuri ale districtului.

In anul acesta s'a serbatu acésta serbatòria in Naseudu, folosindu-se si acésta ocaziea paniru esprimarea semtiemintelor ce le-au nutritu totdeun' romanii in genere, si in specie granitarii fatia cu inaltul tronu.

Cu cate-va dñe nainte de serbare se înșintiara comitetele comunali ca să-si trimita reprezentantii loru, cari să ie parte la numit'a serbatore dupa datin'a din anii trecuti. Cea mai mare parte din acestia si venira inca domineca in 17 iuniu, ér ceialalti luni in diu'a serbarei. Serbarea insa-si decurse in modul urmatoriu:

In presér'a serbarei, pre candu se amestecă diu'a cu nótpea, se aude resunandu bubuitul poteriu alu pivelor, cari anuncau serbarea memorabilei diu de 18 iuniu. Ferestrele incepura de locu a se ilumină si in cate-va minute fu iluminat totu opidulu. Conformu programei date de comitetulu arangiatoriu, in fruntea caruia a fostu judele procesualu d. Florianu Marianu, se adună band'a musicala si corulu studintilor innaintea pretoriului districtual. Corulu incepù imnul popularu si cantă alternative cu music'a instrumentală. In data dupa aceea oratorele opidanu tienu o evantare catra Ittea Sa d. capitana supr. in care-i multiam in numele populatiunei districtului pentru intelépt'a conducere a districtului si poporului sie-si incredintatiu. Ittea Sa. D. Capitanu standu in ferestă multiam populatiunei pentru supunerea, ascultarea si loialitatea sa. Aduse a minte că înșintiarea districtului e meritul sacrificiilor aduse de mosii si parintii filioru acestui districtu, cari au sangeratu pre campulu luptei si au sigilat cu sangele loru credint'ia catra tronu si imperat. I indemnă ca si flii acelor granitari bravi să pasteze si arete aceea-si credintia si alipire catra tronu. In urma incheia cu „sê traesca Maj. Sa prè bunulu nostru Dumnitoriu.“ Strad'a resună de strigat'e entusiastice purcese din inim'e de suspu si deverat credintios ai Maj. Sale.

Dupa acestea se mai cauta érasi imnul popularu, apoi „descépta-te romane“ si alte piese natiunali, dupa cari tota adunarea porni pe strada in diosu cantandu music'a instrum. imnul popularu. Se opri incepsa inaintea ospetarii celei mari, innaintea cortelului vicarialu, inaintea cortelului vicecapitanului si presiedintelui sedriei judecatoresci unde asemenea se cantara piese natiunali de catra music'a vocala si instrumentală. Cu acestea se fini solemnitatea din presér'a serbatorei.

In 18 deodata cu ciripitalu placutu alu ronduncelor se audi si sunetulu poteriu alu pivelor. Band'a musicala natiunala cantă a lungulu stradelor imnul popularu si canta piese natiunali. La 6 ore se incepù alegerea deputatului dietulu pentru cerculu I de alegere, din cauza că fostulu ales de deputatu II. Sa d. Ioanu Alduleanu a resemnatu.

La 9 ore se adunara inteligiția si reprezentanti comunalni inaintea scolelor gimnasiilor, unde alegandu-se o deputatiune care să invite pe II. Sa d. capitana la beserica, mersera inaintea pretoriului si acceptara pana veni numita deputatiune cu d. capitana in frunte. Asie porniramus cu totii catra beserica.

Inceputul la facutu tenerimea scolastica care duce inainte două flamure, unulu negru galbenu, altulu tricoloru natiunali alaturea, la mediocul corpulu altu tricoloru.

Dupa ca urmă corpulu profesoralu, apoi venii II. Sa urmata de inteligiția si reprezentanti comunalni. In beserica se celebră s. liturgia pontificandu Rss. d. Vicariu Gregorius Moisilu asistandu-i 5 preoti si doi diaconi. La cetea s. evanghelie, esirea cu darurile, prefacere si cuminacare se dedere salvele indatinate.

Dupa finirea s. liturgie merseramus in acela-si ordu pana inaintea pretoriului unde tenerimea forma două colone, printre cari trecu II. Sa concomitatu de inteligiția si reprezen-

*) Dupa statistica va trebui să reduci numerul acela cam la jumătate.

tanti. Petrecendu pe II. Sa se întârseră cu totii și se adunări în sălă gimnaziului. Aici se alese frasă deputație, care invita pe II. Sa, care intrându-corulu intonă „intru multi ani.”

Rss. d. Vicariu primindu pre II. Sa tineri cuventare în numele populației acestui district. Enunțătă totă beneficiile acurate de Maj. Sa locuitorilor, între care accentuată înființarea districtului insusit. Multamă celui atotpoteritic și Maj. Sale pentru totă acele. Acela fu întrerupt de vîvatele entuziasme. Multamă după aceea II. Sale pentru înțelără conducere și parinticea îngrijire de acestu districtu. „Să trăiescă” resună din totă partile.

II. Sa responde în cuventare lungă. Arestă prin ce-si documentează mai învederat cotația iubirea către patrie, supusii credință către tron și Majestate. Indemnă la respectarea legilor, sustinerea ordinei. Apoi procesează detorile supusilor în tempuri normali și în tempuri critice și exceptiunali. Indemnă să arate credință prin fapte și sacrificie. Si facă cunoștu că: Amploiații, Preoții locali, oficirii și profesorii și toti cari tragă ce-va salariau au oferit 5% d'in salariul loru pre tempulu catu va dură resbelulu. Finindu II. Sa, corulu cantă „descăptate romane.”

Dupa aceea d. vi. capitanu Leontinu Luchi tineri cuventare către poporu. Arestă prelungu starea imperiului în tempulu de fată spuse că inimicătăi cei vechi au atacatul imperiului de două parti. Continuă: salutea imperialului și salutea noastră. Deci deduse detorintă supusului credințios de a „oferi sange și stari” repetă de rou că intelectualii și facutu oferted'in partea sa. Provocă că si locuitorii districtului să ofere fie-care atâtă numai catu pote. Aducendu-i a minte de denariul veduvei d'in evangelia.*)

Acum'a-si ceră cuventu d. Nicol. Catrusiu reprezentantele comunei Moraseni. În numele seu si a tuturor locuitorilor acestui districtu manifestă credință și alipirea către tronu. Se rogă se li se concéda a-si esprimă sentimentele loru în adresa de loialitate. Să se despună ce-va medilăce că si ei să poată oferi fie-care după poteri.

Se mai cantara cate-va piese naționali după cari vorbă d. prof. prep. Basiliu Petri. Arestându scopul adunarilor si insocirilor la Greci, deduse necesitatea acestei adunari său serbari în comunu si a sustinerei acesteia si pre venitoriu. Arestă totodată că fructul acestei adunari e redicarea institutelor de invetimentu d'in locu.

In urma d. Nicolau Catrusiu adminu II. Sale adresă de loialitate subserisa de reprezentanții comunali a districtului întregu, rogându-se ca să binevoioșca II. Sa a o înaintă la locurile mai înalte. Adresă acăsta era să se dea mai nainte, nu s'a potutu înse d'in cauza areata in „Concordia nr. 46. a. c. Solemnitatea se încheie cu înmulțu popularu.

Dupa mediali se dede in sălă ospetariei unu prandiu stralucit in onorele dilei acesteia. La acăstă luara parte II. Sa d. capitanu, totă intelectualitatea, multi preoți ce veniră cu astă ocașie. Aici se redică toaste pentru Maj. Sa Imperatulu, aug. casa dominitoria, Inclătă Sa archid. Rainer, pentru armata etc. Reprezentanții prandira in curtea ospetariei unde fura pregătite mese pentru ei. Săra se tineri jocu in sălă ospetariei.

Naseudu, finea lui luna 1866.

P.

Brasovu in 4 iuliu 1866.

Referințele cele grele, sub care se neagăsești România a ști d'in intunecu, a se culativă, si a-si asigură viitorul loru naționalu, paru a se usură cate pe unu momentu, ceea ce se intemplă cu deosebire atunci, candu li se condește d'in partea locurilor competente a pune in luerare cate o intreprindere, si a potă înzestră cu drepturile acele, ce le pretinde statul de la totă intreprinderile de soiul acelă. Intre Români austriaci se bucură si Brasovenii de șresă-care meritu d'in punctu de vedere alu culturii naționale prin înființarea gimnaziului romanescu de aici. Dară acestu gimnasiu, desă înființătă, si in faptă înzestrată si eu clasă a VIII gimnasiala, asiadara completată in faptă — firește abăt in anulu scolaru 1865/6 — si desă facuse șresă-care progres, dandu scolarii sei chiar si testimonie pana in a VII. cl. incl.; totusi nu era înzestrată cu dreptulu de statu, a tinenă esamenu de maturitate si de a da testimonie de maturitate valide, unu ce, carele

senguru dă gimnasiului să fie intregu, căci de altmîntre scolarii, carii absolvă la noi, ar trebi să depuna esamenul de maturitate la alte gimnasi. Asiadara inca de tempuri se adresă on. Eforie și scolelor românescă de aici către locurile competente pentru cascigarea acestui dreptu, carele, fiindu că s'a rezolvat cu tardiu, facuse pe multi a orede că dora guvernului nu va sprințini rogararea Eforiei pentru căsigașarea acestui dreptu. Dara cei mai multi se mangăiau cu aceea, că organul către care nemam adresat noi, ni-a aretat si ne arăta totdeuna cea mai mare dragoste si ni-a datu celu mai securu sprinținu. Sub acestu organu se intielege capulu bisericei noastre ort. or. carele atatu o de neobositu inca si acum, in catu să pare, că vre să se lupte si cu natur'a, căci betranetile cele adance a acestui barbatu stralucitul face totu mai activu si intreprindetoriu er nu lasatoriu, după cum se intempla la șmenii cei mai multi. — Cu catu a urmatu acestă rezoluție mai tardi, asiă in catu studintii, cari aveau să maturizeze erau acum'a pregătiti cu totă cele de lipsa, si profesorii inca nu-i poteau ascură, că vor maturiza in gimnasiul nostru; cu atât'a mai imbucurătore a fostu seirea sosita prin unu telegramu d'in partea Escoletiei Sale bunului nostru archipastorii Andr. Barou de Siaguna, cunca dreptulu de publicitate alu acestui gimnasiu mare s'a aprobatu. Era înființarea eu dea merintul despre acestu decretu si-a pastră Escoleti' Sa, ca, candu va sosi in mediocenul Brasovenilor se imple inimile acestor patrioti si naționalisti neobositi de cea mai dulce si mangaițorie bucurie, vedîndu-si ei închivintiatu si de locurile competente opulu loru. Si asiă s'a intemplatu. Escoleti' Sa, ea inspectoru supremu alu tuturor scolelor d'in Transilvania au închischiintiatu pe corpulu profesorului de aici, că acelă-si să facă totă pregătire, asiă in catu sosindu Pră Santiea Sa in Brasovu, să se poată incepe esamenele atata in cele sipte clase esamenele semestrale, catu si esamenu de maturitate in clasă VIII. Aceste pregătiri adeca esamenele scripturistice, precum si esamole de promociune s'au si tienutu in siese dile un'a după alt'a, si in putine dile după aceea a sositu si Escoleti' Sa — oprindu-si inca de la Sibii ori ce primire sgomotă si batătoare la ochi. — Dupa multu dorit a-sosire primi pre iubitul pastoru deosebitele corporatiuni, descoprinđule, că s'a acordatua dreptulu de publicitate alu acestui gimnasiu sub scutul autonomiei bisericei noastre astfelui, incau pote tienă esamene de maturitate si să dea atestate despre aceleia cu validitate pentru monarhia intrăga, adăugendu că guvernul si-pastră numai supremă inspectiune fara a se amesteca la totă afacerile cum s'a intemplatu pana acum'a, de aceea de astă data se facera totă esamenele gimnasiale numai sub presiedintia Escoletiei Sale fara nici o asistență d'in partea guvernului, am intielesu chiar, că Eforiea ar fi invitatu pe inspectorul de scole guvernialu si nu s'a infischiintat de securu in urmă acestei rezoluții a guvernului. Afara de acestea se dă prin acestu decretu dreptulu comunelor bisericesei ca să-si denumescă profesori la acestu gimnasiu si să-i asternă la metropolitul spre intarire. — Acăstă s'a intemplatu in diu'a d'antaiu a sosi-rei arcipastorului nostru, indata in diu'a urmatore se incepura esamenele semestrale, care tienă 3 dile. E unu ce nedescrivere, a ve spune dragostea si inteleptiunea precum si nemarginata rabdare, cu care conduse Esc. Sa esamenele luandu chiar si densulu parte la intrebări. Sală era plina ca nici o data de auditori, cari diu'a intrăga o petrecere acolo, ca să admire dezeritatea conductorului loru si pe campulu scolasticu.

Dupa finirea acestor esamene in diu'a urmatore se tienă doceologie in biserică S. Nicolae. Aici tineri Escoleti' Sa cuventare, in care incurajă pe poporenii, ca virtutii areata la înființarea acestui Gimnasiu, să mai adauge si altele, daca vor ca să sporăcea, că facendu in modulu acestă, binevenitare a domnei de școală de securu nu li va lipsi. De aici apoi insocitu de poporului intregu atatu secesulu barbatescu, catu si celu femeiescu, se întorse eră in sălă gimnasiului, si după ce se tienă esamenu cu fetițele de clasă a patră, deschise E. S. cetirea clasificatiunilor cu cuventare forte potrivita, arestandu că omenii totdeună au avutu scole, pentru că natur'a omului le pretinde; căci omulu desă are mai multe despusesti si mai nobile de catu cele latte animale, totusi aceste numai daca se desvolta lu facu pe omu ceea ce trebuie să fie, densulu nu se nasce cu nimică

gata, precum e animalulu, carele indata după ce s'a nascutu, scie să note etc.etc. Indemnă deci poporul la înființarea de scole, la sustinerea si imbunătătirea loru; adresandu-se apoi catra mamele ce expu de fată le recomanda chiar si carti folositoare pentru ficele loru. Dupa acăstă urmă strigarea clasificatiunilor scolarilor d'ia I—VII incl. care se încheia cu adresaro de multa unită a pre stimatului D. Directoru gimnasiului G. J. Munteanu; in chipul acestu s'a finită totă ceremonie pana la esamenul de maturitate cu clasca a opt'a. In a două di după aceste ceremonii se tineri si acestu esamenu. Studintii erau 10 la numeru, si asiă mesuratul usului de la alte gimnasi, n'a fostu trebuinta mai multu de catu de o di. Esamenu de maturitate desă după lege ar trebu să fie inchis si nu publicu, totusi Escoleti' Sa sfântindu-se cu corpulu profesorului aflatul de bine, ca, fiindcă e celu d'antaiu esamenu si fiindcă poporul este curios de a asiste si ea la unu esamenu pana acumă inca nevediutu in scările bisericei noastre, asiă dara s'a hotărît să fie publicu, si esaminandu-se 4 ore nainte si 4 ore după prandiu s'a finită si acestă cu resultatul urmatoriu: 6 dintră maturisanti sunt declarati de maturi si 4 de deplini. Astfelui s'a sfîrșit anulu scolaru 1865/6 la gimnasiul nostru de aici. — Mai voiu să ve adaugu si aceea, că numerul (219) scolarilor gimnasiului nostru cresce din anu in anu asiă d. e. in anulu curintă s'a inmultit scolarii cu 45 in asemeneare cu celu d'in anulu trecutu. Programă gimnasiala, care de securu vi se va trata in d'in partea directiunei gimnasiale, are cu-prinsul urmatoriu:

I. Care să fie geniul său angerulu conductorului alu educatiunii junimii noastre a casa si in scola. —

II. Espunerea catorva fenomene suflentei cu privire la expresiunile psicoligice in limbă românescă.

III. Sciri scolastice.

San Nicolaulu-Mare, la Sântioane, 1866.

Implinescă promisiunea d'in nr. 24 alu acestei foi, candu facu cunoștu onoratului publicu procedură comisiunei miste sosite, la noi in 2 jul. c. n. dar încheierea lucrării sale o amână pe 21 aug. c. n.

Dupa ce asternuramu cerere pre umilita la Ittei Sa d. epu Procopiu Ivacicovicu pentru mediocirea trimiterei comisiunei miste, cererea ni se implini, trimisindu-ni-se dd. Mel. Dreghiu prot. Temisiorei si Vin. Sierbanu protop. B. Comlosiul, ca inereditati ai episcopatului Aradului, era d'in partea episcopatului Temisiorei: DD. Teofanu Zsivcoviciu Archim. Bezdinului, si: Georgie Nicolicu protopopulu Aradului. Desă terminulu era nefavoritoriu, caldura mare, tergu, secerisnlu si alte pedece, totusi poporul se adună in numru frumosu.

Facandu-se despusesti pentru conchiamarea poporului, d'in partea Stim. D. Ioane Buotiu, jude supr., si presiedintele comisiunei, se adună unu numeru însemnatu la casă comunală, unde aseptă membri comisiunei, cari la 9. ore ocupara locu la măsă verde. D. Presiedinte in putine vorbe arestă poporului misiunea sa, la care resună: „să trăiescă.”

Apoi la dorintă D. N. se predede cerea romana Rss. D. M. Dreghiu spre cetire, intru audiul tuturor, care cu voce sonoră, cu spesiune petrundiatore, cefu nu numai cerea intrăga ei si subserierile.

Dorindu D. N. a se convinge că ore recunoscă si fie-care subsemnare? respuseramă in unanimitate eu „da!” in urma dorii a se provocă individualminte că suntu toti subserișii de fată? eu putinea exceptiune se constată „aci.” Totu la dorintă mențiunatul domnu, cei ce au subseris recursulu esira d'in casa, intrandu altii ca și fratii de unu sange afirmara unanim la intrebare, că in numele loru, si ce invocarea loru s'a petiționat.

Ne fiindu acum'a nici o observare, — se pasă la intrebarea că: dorinu asiadara totusi despărțire? readunandu-se poporulu respusera dorinu! si aci era să se incépe conscripția sufltelor. — Dar ce să vedă! nainte de a se reprezentă in ordine parintii de familie, afara de unită — a arestă nrulu casei, de ce naționalitate, cate suflte? de care Metropolie vre să se tienă, cata posessime, ce caracteru? atatu D. N. catu si d. Emanuilu Tosits preotu Serbu, avendu cea mai mare parte poporenii romani (fara a fi membri comisiunei) incepă că Dsa are unu estrus de la preotulu gr. cat. unde

se așa scriși 700. suflete uniti, deci acele trebuie subtrase etc. său și se chiama preștejdu unitu, spre a-si alege cele 700. după placu! —

La acestea Domnii români respunseră negative, la ce neinvindu-se observau: de căci iertatu a celuia a propune apoi fie-mi iertatu si mie a provocă la conscripția comună (Volkszählungs-Protocol) in care se poate apărtu vedea cati uniti sunt, si că prin urmare in conscriere nu vor intreni nume de acele; să invioara dar, aducendu-se aceea si invingându că unitii sunt numai 300. suflete, voia să ișea totusi cu ori ce pretiu cu sumă de 700. ce neprimindu-li se trebura să tacă, si să se deo pérului.

Fiindu că aceea desă nu e percepță, căci unii au morit; altii s'a intorsu; totusi e mai legală, căci naintea comisiunei d'in 1857. s'a autenticat declararea libera a fie căruia; era da atunci proselitismul a început.

Incepându-se, abăt după 2 ore de dispută, conscrierea, celu d'antaiu fu de după conscripția populară, si comunala „Pater familias” Stim. D. V. Bogdanu apoi subsemnatul si altii; decurse pana la mediezi in linise, sfându-se impedimente, numai cu cei absenți, eu s'a dusu la secere, cari si remasera „in suspensu.”

Căci nevoindu serbi a crede nici conscripția, nici membrilor d'in totu capataiul orașului alesii reprezentati, nici vecinilor, celui absent debul să-i lasămu a se infătișă insi-si?!

Nosindu tempulu prandiu si sedintă a se încheie, spre a se continuă la 3 ore d. m. Deci acceptându romani de la 3—5 ore, abăt tardi si osira d'in partea serbilor dar numai D. N. era D. Archim. absentă. — Si fiindu că romanii cerura alungarea lui N. Motica tatalu fostului invetat rom. Svetozar Motica, carele birbi, că sunt multi uniti, si romani orientali-si mai putini, de catu ce săr Engelă etc. cerura departarea D. Bogdanu, carele desă fu alesu de poporul de membru reprezentante, totusi se depară! —

Nu se indestulira frati Serbi cu atat'a; ci pre cei ce veniau a se inscrie, pre unii il facea că-si uniti, pre altii necunoscuți, macar că candu i-a tunsu si nulsu, i-a cunoscute, — ce neprimindu-se d'in partea rom. foră documente că ar fi uniti, venetici, s. a. se incinse dispută, in care mențiunatul preotuseru si consotiu lui, se espeptorara pana la extremitati; celu d'antaiu eschiamă: Noi suntem domni aci, candu veti să voi, apoi faceti ce vreti; celu d'in urma: Nu li după cultura romanilor, ci să li se lanșează protopopiatele si umele pusunarie.

Ia ce reflectă D. Dreghiu că n'are de a face numai cu membrii comisiunei si că: cerbisoșilor, si insultelor să se pună capetu. — Se ceră remanerea unui preotu rom. si unui serb, cei lații să ésa, său să tacă. Ei cerura departarea celui rom. la csesubser. predandu Stim. D. Actele conscripții noastră, si vechia me depară. El neinvindu-se a esă, continuă înultele s. a. si apoi parte pentru că nu-si romanii toti a casa; parte pentru cele mențiunate, se sistă comisiunea pana in 21. August, c. n.

Poporul e resolutu, si e de mare importanță ratinamentele lui: Pana acum'a li era urită la Serbi de uniti, acum'a li dragu, i-ar pune in senu, ar vre să simu toti, numai să li remana loru Biserica, ce nu face interesul! Inse cum am rebdut atat'a vom rebdă mai 6. septembrie, atunci vom vedea ce va dă bunulu D. N. d'ore vor se căte Protocolulu mosilor stramisorilor, să arete, că am datu galbini, am caratu lemne si piétra! Asă vorbesc poporul! Membri serbi cerura continuarea conscrierii, cei romani remasera pentru 21 Aug. si asi se depară.

G. B.

Oradea-mare 8 iuliu 1866.

Astăzi se facura rogatiuni in biserica gr. or. pentru ca D. N. se ajute Imperatului nostru ca să supuna sub picioarele lui pro toti iniții si contrarii. Pontifică Rss. d. Simeone Bica protopopul localu si pres. consist. insocuit de preotii locali si diaconulu bisericei. Dupa s. liturgia, tenerimea gimnasiale si normale gr. or. care credu că numera vr'o 80 capete, facu in scolă gr. or. esamenu d'in invetitul religiunii. Esamenui presiediū Rss. d. S. Bica, insocuit de barbatulu binemeritatu de națiune d. Nicolae Zsig, in giurulu acestoră era cunună frumoșă, a romanilor intelectuali d'in locu. Responsurile tenerimii imbucurara preșpeti, si esamenu se final cu o cuventare a Rss. d. presiedinte, in care lăudă diligintă te-

* Ofertele d'in partea locuitorilor s'a inceput a-tunci si inca si acum'a totu mai oferă.

neriloru, numai doi insi prima admontiune, apoi laudă diliginția catechetului, a lui George Horvatu. Dupa ce șoptitii si-esprimara cu totii consentiemntul loru deplin la asta cunventare, se indepartara cu impresiunile cele mai placute.

Unulu de'n cei fosti de fatia.

Baftia (cotta Biharei) 30 juniu.

II. Sa Parintele Episcopu alu nostru Procopiu Ivacicoviciu, prin circulariulu, din 23 jun. Nr. 115 pres. trimisul pretilor, i provoca a indemna poporul la alipire neclatita, credintia si vointia gata spre sacrificie pentru Maj. Sa Imperatulu nostru si binele tierei.

Totodata II. Sa trimise trei rogatiuni, ce se vor face in beserică, de la incepitulu pana la finitulu resbelului. Un'a la ecteni'a rea mare, dupa: „pentru cei ce nmbila pre ape;“ alta la s. evangelia dupa: „inca ne rogam pentru fericitii...“ era a treia e rogatiunea de ingunchiare, dupa: „fie numele Domnului...“

Totdea acestea le alaturu aci in copia. (Le vom publica, daca spatiulu ni va permite curundu. Red.)

Poporul roman de aici n'are, si nu poate ave altu sentimentu si alta credintia de catu cesa a poporului romanu de pretotindene, deci ingenunchia si se roga cu pietate ca Ddieu se dee Imperatului invingere, se ne potemur erasi bucuria de pacea cea asta de necesaria pentru noi.

Nicolae Popoviciu preotu.

Protocolul

siedintiei 13, tenuite din partea insotirei ablegatorilor romani in Pesta in 2. juniu 1866 la 4 ore dupa mediasi.

Presedinte: Antoniu Mocioni.

Notariu: Aureliu Maniu.

Membri: Florianu Varga, Ales. Mocioni, Ioane Fauru, Sigismundu Borlea, Georgiu Mocioni, Demetru Ionescu, Ioane Popoviciu Deseanu, Aloisu Vladu, Andrei Mocioni, losifu Hodosiu, Vicentiu Babesiu, Georgiu Ioanovicu, Sigismundu Popoviciu si Ales Romanu.

60. Presedintele deschide siedint'a cu acea declarare, cumea de ora-ce s'a determinat in siedint'a din urma revisiunea proiectului de lege din 1861 si acel'a litografandus se s'a si impartit intre membri, notariulu se lucreaza si apoi conseqint'a se si deo pararea a supra acelui-a.

Notariulu numai de catu cetece proiectul intregu, — care se acclude la protocolu sub E. —, er' dupa cetera cero cunventu.

Deseanu desfasurandu-si opiniunea sa fatia cu acestu proiectu si declarandu ca, dupa o noua studiars a proiectului si dupa catu este lui cunoseuta opiniunea publica la romani, acestu proiectu nu corespunde de felu si asi nici pota servir de baza, cu atatu mai putin cu catu revisiunea ordinata nu se poate restringe numai la nisice modificari neessentiali si stilisare ci ar trebui proiectul de totu din nou prelucrata. Proiectul acesta a potut corespunde in anul 1861 astadi inse nu e mai multa indestulitorie, cu privire date ca de atunci in cõce pretensiunile si dorintele natiunali s'au mai desvoltat, pretind o astfelui de straformare, carea pre de o parte se corespunda recentelor nostre din presinta, era de alta parte se servesc de o program natiunale si de actu istoricu, caci desi nu vom ajunge totu acum'a, dar' pentru viitoru se fie depuse dorintele natiunici si se dee dovedi despre luptele portate.

Propune dara ca acum se no marginim la desbaterea si staverirea principiilor generali, cari au se servesc de bas'a revisiunei; or incatul despre modalitate se se emita o comisiune de 5 membri intregindu-se cea alsa inca, cu doi membri noi, carea pe bas'a acum staveritoru principiile generali se strasormeze acesu proiectu.

Hodosiu dice ca Deseanu l'a preventit, voindu si elu o asemenea propunere a face, deci dera se alatura parerei lui, cu atatu mai vertogu, cu catu primirea revisiunei nu eschide emitera unei comisiuni ce elu inca in siedint'a ultima, a fostu propus; er' ce se atinge de principiile generali, engeta staverirea acelora de supraflua, de ora-ce in decursulu desbateriloru de 2 dile, acleia s'au desfasurat d'in destulu, si elu constatze ca resultatu a acelora desbateri, cumea si celu ce pretinde mai

putinu inca nu diferesce in esint'a principielor.

Totodata aduce la cunoscintia insocirei, cumea originalulu proiectului de lege de sub cestiu, ce in urm'a unu decisu a insocirei la radicatu de la commembrulu Gozdu, l'a predatu presedintelui, si acum se afla intre acetele insocirei.

Fauru nu a fostu nici in contra desbaterei principielor generali, nici in contra emiteri unei comisiuni noue, inse dupa ce acesta, precum si proiectele substerne s'au respinsu, si determinat luarea la desbatere a proiectului de fatia, engeta ca nu ne mai potem intorece la comisiune si se stricamu adice am otaritu ieri, caci asi nu vom gata nici candu; radinatu dara pre decisulu insocirei preindite luarea sub pertraptare a proiectului de lege din 1861.

Romanu reflecteza lui Hodosiu cumea atunci candu au facutu elu propunerea se se ie de bas'a pertraptarei proiectului din 1861, a constatatu, cumea nici chiar in principiu nu suntem uniti; alteum nici elu nu tiene, cumea prin emiterea unei comisiuni s'ar recede de la comisiune, caci proiectulu de fatia e maneu, multe nu contine era alte sunt supraflue in trensulu, dreptace'a doresce ca mai nainte se se trapteze in alineaminte generali principiile si apoi se se emita comisiunea.

Sig. Popoviciu nu vede nici o recedere de la decisiune, prin emiterea comisiunei, fiindu ca decisiunea suna nnmai: ca se se ie la revisiune, dar nu si ac'e ca revisiunea se nu se face prin comisiune, ci numai in plenu, dreptace'a partinsece propunerea lui Deseanu.

Babesiu dice cumea e adeveratu ca s'a primitu revisiunea, dar' si ac'e se scie, ca, primindu-se, toti cari au votat au declarat ca mai dorescu a lu intregi, acum, dupa ce l'au studiatu toti, vede ca regularile, simplificarile, adaugerile si clasurile nu se potu indeplini in plenu ci prin comisiune, deci se alatura parerii lui Deseanu, nevedindu nici o inconsecintia in acceptarea acelui-a.

Fauru face acea observare, cumea la primirea revisiunei a fostu vorba si de comisiune, dar' s'a respinsu, prin acceptarea de nou a comisiunei ne-am rentorce acolo, unde am fostu candu s'a emisu cea d'antaia comisiune.

Borlea inca a fostu pentru comisiune, caci cunoscendu proiectulu de sub cestiu, a vedutu ca nu coresponde, acum si din economa de tempu inca e pentru comisiune, nevedindu ver-o recedere in acest'a.

Deseanu respondindu lui Fauru, dice ca emiterea comisiungi nici nu a venit la votare, si asi nu se pota dice ca s'a respinsu, ci vorb'a a fostu numai despre revisiune, prin acceptarea revisiunei inse nu e eschisa trimiterea comisiunei, asi dar' nu se comite nicio inconsecintia. Decisiunea nu supa la alta de catu la revisiune fara se se dina ca trebue facuta in plenu, apoi modalitatea revisiunei prin comisiune e mai naturala de cõtu plenulu; alteum e mare diferintia intre a laa ceva de baza si a laa numai sub revisiune.

Romanu face acela pre Fauru, ca prin emiterea comisiunei nu se comite nici e inconsecintia, caci esistu trei decisiuni, un'a prin care asemenea se respinge proiectulu lui Babesiu, er' cu ocajunea aducerei decisiunei a trei'a, au obecuru 3 intreburi, si adeca: se se emita comisiune, seu se se staveresca principiile generali, ori se se primiesca de baza proiectulu de sub cestiu, acest'a inse nu s'a acceptat, precum nu s'a acceptat nici ac'e, ca se se ie proiectulu numai de punctu de manecare, ci s'a primitu numai simplu revisiunea acelui-a fara se se ie staveritu ca ac'e se se indeplinesca in plenu.

Medanu constatze ca chiar in principiu nu suntem uniti, si de ac'e doresce ca mai nainte de tote se pertraptam principiile, si, dupa ce le-am staverit si am incercat unire intre noi in privint'a acelor'a, atunci se se emita o comisiune, care pe bas'a acelor'a se face unu elaborat nou.

Ioanovicu dice: desi nu suna decisiunea ca se desbatemu proiectulu in plenu, dara facere scio, cumea propunerea pentru emiterea comisiunei a cadiutu, si fiecarele a votat cu ac'e intentiune, ca nu se va mai trimite comisiune; caci, daca proiectulu nu contiene ce-va, ac'e se pota adauge, er' daca e inse compusun, se pota simplificat, cere dara se incepem numai de catu la revisiune.

Hodosiu respundo lui Fauru si Ioanovicu, cumea numai la vedere se recede de la decisiu, dar' in adeveru nu, caci, reimpingendu-se cele 2 proiecte, s'a primitu a se luă

acest'a sub revisiune, care, daca se indeplinesce prin comisiune, nu se recede de la decisiune, ci numai se asta de mai protivitu a se incercă revisiunea prin comisiune; elu nu asta ca nemant rentorce prin acela acolo unde am inceputu, caci atunci inca nu erau desvolitate principiile precum sunt acuma; pretinde dar' ca se votau a supra intrebarci, se se emita o comisiune, care se ie la desbatere proiectulu de lege din 1861 seu nu?

Vladu nu asta contradicere in emiterea comisiunei, pentru ca in adeveru numai revisiunea s'a otarit, si asi acum de la conferinta aterna a otarit modalitatea revisiunei, care pota s'e d'in emiterea de comisiuni seu d'in pertraptare in plenu; inse elu nu e pentru comisiune d'in causa fiindu ca intra ei 5 membri emitendi ar fi trei, a caror elaborat nu s'a primitu, si fiindu ei in comisiune in majoritate ar produce erasi unu proiectu analogu coloru respinsu, — dar' nu e pentru comisiune si pentru ace'a, pentru ca se perde multu tempu, caci in 4 dile noi am pota si gata cu revisiunea, de ora ce d'in cele 5 modificari ce si elu voiesce a le face, 2 sunt primite in proiectu, adeca lego obligatorie pentru limba si recunoscerea natiunei, arondarea comitatelor, ministrul natiunalu si representantul natiunala se pota induce, — voiesce dara a se luă numai de catu la desbatere.

Sig. Popoviciu cere ca intrebarea se se formuleze ca: revisiunea proiectului de lege din 1861 se se intempla in plenu seu prin comisiuni?

Intrebarea astfelu formulata acceptandu se presedintele o repetece supunendu-o votarei, er' dupa votare si numerarea voturilor enunca:

Insocirea ablegatorilor romani cu majoritate de 13 contra 3 voturi iusarcinéza in revisiunea proiectului de lege din 1861 un'a comisiune d'in simulu ei alesa.

61. Presedintele invita conferint'a, ca acum se se dechiare a supra intrebarei: d'in catu membri se constee comisiunea reeditoria?

Provocandu se membrii la votare, ce implindu se, dupa numerarea voturilor enunca:

Insocirea cu majoritate de 14 contra 2 voturi decide cumea comisiunea iusarcinata in revisiunea proiectului de lege din 1861 are se constee d'in 5 membri.

Dupa acela presedintele substerne votarei intrebarea: ca acelii 5 membri se se d'in nou ales, seu se se intregesc numai comisiunea de 3 ce in asta privintia a fostu emisa, cu inca 3 membri noi?

Maniu asta ca ar fi o sila morală pentru membrii fostei comisiuni, daca acum prin alegera noua i-am iusarcinat se compuna unu proiectu cu care nu consumtu, de ace'a doresce, ca cu elasarea loru se se aléga 5 membri noi.

Vladu respundo ca acela ar stă numai atunci, daca ei singuri ar dechiara-o, fiindu ei inse contilesi, elu doresce lasarea loru in comisiunea noua.

Repetindu-se intrebarea si danduse voturile s'a astutu:

Cumea majoritatea de 9 contra 5 voturi a insocirei a decisu reintregirea fostei comisiuni de trei prim doi membri noi.

Presedintele in urmarea acestui decisu invita dura membrii spre a si d' se siedulele de votare, cari incurgendu se a numeratu enuncau-se ca decisu:

In comisiunea reeditorie din 16 voturi incurse s'au alesu I. P. Deseanu cu majoritate de 13 si Ales. Romanu cu majoritate de 11 voturi.

62. Georgiu Mocioni doresce ca mai multe de tote se se prefiga timpulu pana la care comisiunea se se indeplinesca revisiunea si se substerne proiectulu intregitul conferintiei, si propune ea terminulu se se puna pre joi in 7 juniu a. c.

Maniu propune ca, spre evitarea tuturor greutatilor ce ar obinge la desbaterea proiectului insusi, comisiunea se se insarcineze ca numai de catu se desbatu si staveresca principiile de dupa cari voiesce a indeplini revisiunea, si aceleia in celu mai securu tempu se le substerne insotirei spre aplacidare, si numai dupa ace'a se incépa formularea proiectului pe bas'a principiilor de insocire acceptate.

Fauru denega orice dreptu de a staveri principiile, fiindu ca altele nu potu fi aplicate, de catu cele ce le contiene proiectul din 1861.

Sig. Popoviciu cunisce din desbatere principiile profesate de majoritatea insocirei, si asi nu mai are trebuinta de staverirea loru, ci doresce ca comisiunea luandu-le in considerare pana joi in 7. l. c. se si gate si substerna proiectul seu.

Alesandru Mocioni nu primește nici opinionea lui Maniu nici cea a lui Fauru, ci voiesce ca inca adi se staveresca principiile generali, parte ca proiectul ce se va gata se nu se mai pota rempinge, parte ca Fauru, fiindu membrulu subcomitetului comisiunei dictale pentru nationalitat, se pota a le propune si esoperă primirea loru.

Fauru dice ca pe langa totu ca si densulu are cunoscintia despre principiile ce le amintiesce Sig. Popoviciu ca profesata de majoritatea insocirei totusi pana acu le are formulate si asi nu le cunosc.

Romanu inca doresce ca conferint'a se se pronunca adi a supra principiilor, ce eu atatu mai usior se pota intempla cu catu cele 4-5 principiuri aci desfasurate ne sunt cunoscute.

Deseanu nu se se si decisu, ca revisiunea se se restranga numai la stilistica, si fiindu ca principiile sunt din destulu desfasurate, nu mai asta de lipsa staverirea loru, ci numai indrumarea comisiunei de a le luă in consideratie.

Ne mai fiindu nime insemnatu la vorbire, si majoritatea nevoindu a desbat si staveri principiile generale, ci numai a indrumá comisiunea, ca la revisiune se ie in considerare aci desfasuratele principiile, presedintele amasurat vointici majoritatii enunca:

Comisiunea reeditorie se insarcină ca cu privire la principiile aci in seneulu asocietumii desfasurate se revedia proiectulu de lege din 1861, si proiectul dupa acele principiile straformatu si se luă substerne insocirei in 7. juniu a. c. dreptu ace'a siedint'a cea mai de aproape se convoca pre joi in 7 juniu a. c. la 9 ore nainte de mediasi.

Altu obiectu ne mai avendu, si tempulu inca fiindu inaintat, siedint'a se discute la 8 ore se r'a. Datul ca mai sus. Ant. Mocioni m. presedinte, A. Maniu m. p. notariu.

Lugosielu in 16 Juniu.

Stimate Domnule Redactoru! In foia Domniei Tale Nr. 19, prin serierea din Cerasiu ditto 28 Maiu, pre langa cele multe, se pota si acela eti, „seu se culege cate unu romanu cu pén'a de unu rifu'n pelarie, — caruia numai natiunalitatea i stă 'n cale.“

Eu me astu prin acela atinsu, si nu potu trece cu tacerea de a nu responde onor. publicu, cumea e adeveratu asi, inse nu pena, ci colie, care nu pota fi de unu rifu. Ce au vrut DSA — ca natiunalistu — prin ace'a se dica, cu nu sciu, caci eu sciu, cumea multi romani pôrta imbracaminte unguresc, vorbesu in casa cu famili'a limb'a unguresca, nemtieasca, (dorere! Red.) francésca, s. a. umbla in societatea ungurilor, converséza cu ei, traiescu ca frati unulu cu altulu, si totusi sunt romanii cei mai adeverati — caci trista sorte ar fi, daca romanu in imbracaminte seu in semne, dar nu in inima si-aru pastră natiunalitatea — prin urmare si eu ca romanu, care vreu se traiescu ca patriotu, nu am cugetat prin ace'a ca mi voi vătăma natiunea, daca voi portă in pelarie o colie, carea in partile Muresiulu mai fie-care romanu o pôrta; si asi forte firesc trebue se credu, cumea scriotoriulu epistolai aceleia, n'au vreut de catu se arete cumea elu scic multe vorbi, fiindu ca tota epistol'a nu e de catu atacare personale, — si se vede a fi necunoscutu in comitatul nostru, caci nici aceea nu scie in ce nemocenie stă Dominulu Vice-Comite de Szende, cu Dominulu jude cureau Ladislaus de Szende.

Ce bravura, candu unulu in numele mai multor romani se mira intru catu de nemarginita e magiarisarea Domnului Vice-Comite de Szende, si incepe rondulu pandurilor ai aduce de motivu — a sgodit'o! caci daca va numeră Dnia lui pandurii unulu cate unulu, apoi va află, cumea numai unu bietu unguru e in servitul ca panduru, si apoi ce se mai dica o-

mulu daca vede de acestea de la unu romanu.*)

In urma trebue se recunoscu, cumca numai acel' a romanu e natiunalistu adeveratu, care ca unu patriotu va caută in pace sâ traiesca, caci nu-e nimica ca pacea, si crede-me Dle, ca de vom pasi pre calea pacii ca romani, vom ajunge dorintele nostre cu multu mai grabnicu, de catu daca ne aretamă, ca nu scim traia ca frati.**)

Axente Paiusan,
Not. comun.

Oradea-mare 10 iuliu.

Pretiurile bucatelor in tergulu de astadi alu Oradiei Mari fura acestea: Siniulu*) de grâu curat d'in jurulu Oradiei Mari 7 fl. 40 cr. v. a.; — cuneurdialu 5 fl. 40 cr.; — Secar'a 5 fl. v. a.; — grâuul mestecat (inveluitu, se dice de comunu) 5 fl. 80 cr. v. a.; — ordiulu e en 4 fl. v. a.; ovesulu 3 fl. 80 cr. v. a. Cu pretiurile acestea astadi bucatele trecera binisioru in tergulu nostru.

Viele din jurulu Oradei Mari se aréta forte frumose. Pôine inea sunt cam in rôd'a de mediloci. Ce ne supera e ca domnesce seceta mare, era cuneurdialu nu adauge nemicu.

Agricola.

De pre campulu de batalia.

De la médiadi n'avemu nemica de insenatu, miscamintele trupelor italiane nu dusera la atacu, era voluntarii avura de lucru numai la sentinete.

De la médianópte. Diuariul militare „Kamerad“ afirma ca armata prusescă care inainteza catra Brünn, capitala Moraviei, numera cam 50,000 barbati. Adauge „de la Brünn pana la Viena sunt cinci dile de mersu in pace; dar acestei armate inimice i va trebu celu putienu 8—10 dile, pentru ca generalul Edelsheim si-implinesce cu energia demandatiunea primita de a ingreuiá innaintarea inimicilor, caror'a dôra li se va poté opune si corpul alu diecele (Gablenz). Afara de acesta, sosescu trupele de la médiadi, a caror'a massa va intrá in Viena in 15 l. c. Deci Viena n'are a se teme absolutu nemica de acelle colone inimice. Inimicul si-imparte poterile, afara de cea catra Brünn, alt'a merge catra Olmütz, a treia de la Praga spre médiadi, si a patr'a catra apusulu Boemiei. Dupa impartesiri autentice, fie-care corpu alu armatei nordice are inca preste 25,000 barbati. — Locutienintele prim. conte Herberstein a prinsu post'a militie prusesci, i-a luatu materialulu, multe epistole importante si personalulu.*

Prusii au intrat in Brünn joi la 11 ore in ante de médiadi, fora a fi turburati d'in cutare parte, observandu acelle-si norme casl la intrarea in Praga. Aceasta scire sosi in Viena vineri ser'a tardiu, dar nu fece impresiune caci se spéra bine de la armata de médiadi, care in putiene dile se va unu cu cea de médianópte.

Lupt'a de la Kissingen, intre Prusi si Bavaresi, de care pomeniramu in nr. tr. condidiendu de'n scirile mai noue, pare a fi fostu nefavorabile pentru Bavaresi, caci acestia fura siliti a-si stramutu loculu.

*) In catu pentru dta, daca te credi atinsu, ai cuventu de aperare, desi nu fusesi atacatu pentru ca insu ti recunosci ca a dtale nu-e pena ci colie, apoi de persona nu s'a facutu pomenire, era in societatea ce o cerci cu placere, vei si auditu proverbulu: kinek nem köpenyege, ne vegye magára. Era persóna dlu Sz. n'ai dreptu a o trage in jocu 1) pentru ca dsa n'a fostu atinsu in persóna ci numai in principiu, ca barbatu de rola politica va fi sciindu ca pre acestu terenu ómenii se lupta for' se senti vatemati d'in causa ca altii nu adoru principiele loru; 2) pentru ca dsa nu te-a impotiteru; 3) pentru ca dta nu scii daca nu cuntra tocni se susarea ce-i faci lu va vatemá. Nu suntem partium studiosi, polemicile le incunjuram, daca cine-va totusi se sente vatematu, pentru sine i se dà cuventu de rectificare. Red.

**) Noi credem ca nu e bine a suferi asuprile ce se fac natinalitatei nostre, numai pentru ca se trainu in pace cu asupritorii. Va se dica: nu suntem de parerea dtale, dar pentru aceea — Domne apera-ne — nu ne maniamu neici pre dta neici pre d. Sz. Postim continuati calea apucata, noi vom continua a nostra, venitorulu va judeca care din noi a desvoltat potere mai mare, a cui principie sunt sanatosé, in care parte e dreptatea? Red.

*) Dora ar fi bine a insegná propoitiunea sinicului catra mesur'a austriaca, caci acesta e cunoscute mai generalu, si am poté-o luá de inderptarii in multimea numirilor ce le au mesurele in diferite locuri romane. Mesur'a austriaca, introdusa sindu de oficiolate, e cunoscute pretotindene. Red.

„N. fr. Pr.“ publica o prochiamatiune a regelui Prusiei inderptata catra locutorii Boemiei si a Moraviei, in care dice ca elu a venit sâ ajute in aceste tiere a triumfá caus'a natuale, precum si in Ungaria.

VARIETATI.

= Catra P. T. D. D. membri ai Asociatiu nei transilvane romane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu!

Dupa ce adunarea generala a Asociatiunei transilvane romane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tinuta la Abrudu in 28 si 29 Augustu 1865 a detorminatu ca Adunarea aceliasi Asociatiuni pentru anulu curent se se tina in Alba-Iuli'a (Carlsburg) la 27, 28, si 29 Augustu (c. n. R.) a. c., subserisulu comitetu alesu si constituuit are cneore de a provocă prin acésta pre toti P. T. D. D. membri ai prelaudatei Asociatiuni, ca doritorii si volitorii de a participa la Adunarea generale d'in acestu anu a Asociatiunei se binevoiesca a se adresă prin scrisori francate post restant catra subsemnatul comitetu multu pana in 8 Augustu (27 iuliu) 1866 ca se fie pusu in stare de a se pute inrigi de tempuriu pentru cuvenit'a primire si inearadirare a P. T. D. D. membri incebe venitorii. — Alb'a-Iuli'a 3 iuliu 1866. — Comitetul pentru bun'a primire d'in Alb'a-Iuli'a: Augustu de Papp m. p. Presiedinte.

= In „Pester Lloyd“ fisi ovreilor d'in Ungaria, latita precum scimu in mii si mii de exemplare, a aparutu in domineacă trecuta dôue corespondintie d'in Romania; ce se vedu a fi scrise de unu evreu, care lamentea crancen contra romanilor: ca nu vréu se li dee drepturi politice ci ii persecuëza. Cu unu limbajiu nespaltu ataca pre Rosetti si Brateanu, caci acestia temendum-se ca si vor perde popuralitatea, nu se facu advocati causei evreilor precum ar dorii ei, si dice ca acestor domni li place se se falésca ca-su liberali, dar intr' adeveru sunt statu de bigoti casi ceilalti romani.

Apoi in fine evreulu se espeptóra si mai crancen, dicendu ca romanii persecutandu pre evrei lucra chiar spre stricarea loru (a romanilor), caci de n'ar fi evrei in Romania, bietii romani n'aru avé camesia, vestimente si papuci, caci aceste tote evreii le facu.

O recomandam barbatilor respectivi d'in Romania.

= O adresa loiala trimiso orasului Graz, in care roga pre Maj. Sa se aiba incredere in poporele sale, se dee guvernul in man'a barbatilor de principie adeveratu liberali, neinfluintati de prejudiciale daunacióse ale trecutului nefericitu. Cere conchiamarea dictiei unguresci si a senatului imperial, pentru ca acesta se intaréscă de nou legatur'a Austriei cu Germania.

= Maj. Sa Imperatésca cu fiii sei, arciducele clironomu de tronu Rudolf si ariducesa Gisela a plecatu érasi la Pesta.

= Mutari. Tesaurulu imperatescu fu trimisu mercuri nöptea catra Ungaria, insocutu de giandarmi de curte, politia si militia. — Institutulu de depozite inca si-a pusu in securitate obiectele ce trecu peste pretiulu de 5 fl. v. a. — Tutunulu si sugarile mai fine d'in depositulu centralu vor intreprinde o caletoria. — Manuscriptele interesante de'n biblioteca de curte, precum se afirma, alaltaieri se dusera catra Graz, sub veghiarea profesorului Karajan. Acesta biblioteca e proprietate privata a casei impetatesci conformu infintiari si organizatiunei ei, cu toate acestea esperiintele d'in 1809 aréta ca acesta preingrigire nu e de priosu. — D'in grasidulu imperatescu se trimisera 300 de cai, precum asecură „Pr.“, catra Buda.

= Afaceri de resbelu. Arciducele Albrecht a sposit d'in Italia. — Conte Clam-Gallas se fi declarat ante tribunalului miliariu ca a lucratu intre toate amesuratul instrucțiunilor ce le-a primitu. Absolvatu inca nu-e.

= Armele dupa sistem'a lui Lindner, crede „Vt.“ ca nu se vor introduce in armata imperatésca, ci dupa alta sistema ce o asternu Maj. Sale unu anglu care avu alaltaieri audiintia. Dupa sistem'a acestuia, intr'unu minutu sunt cu potintia patruspredice puscature. Maj. Sa se se fi pronunciati favorabilu despre acesta sistema.

= Denumiri. Maj. Sa Imperatulu cu pre nalta resolutiune denumì in Bucovina de

asesori consistoriali cu salariu pre dd. Ioane Chibiti Ioane Zurcanoviu, Samuilu Andrieviciu, si Vasile Ilasieviciu, era pre dd. profesori de teologia d'in Cernauti Constantin Popoviciu si Vasile Ioanovicu de asesori consistoriali onorari; de protopresbiteru bisericiei catedrale denumì pre d. Constantin Luceculu, de alu doile preotu alu catedralei si predicatoru romanu pe d. preotu Grigorie Hackmann, de esarcu si predicatoru slavu pe d. preotu Vasilie Prodau.

= Mormentulu lui Sincai, „Concordia“ l'adeveresce cu estrasu d'in protocolulu mortiloru. Decei a morit si s'a inmormentat in comun's Szinnye, filial'a parochiei de Beletsény in cottulu Abauj langa Casiovia, unde se retrasese la contele Vass. A repausatu in noemvre 1816 in etate de 75 de ani.

= Societatea calei ferate de mediadi inceintieza ca transportulu se reduce pentru mai multe dile.

= Ministeriele mergu tot la Buda-Pesta, afara de ministeriulu de finantie, care ramane in Comarona.

Responsu. Dui G. P. in R. St. Am incesintiati pe respectivulu, despre care vedi nr. penultimul intre respunsuri, — Dui C. R. in L. S'a speditu la Zg. de la Nr. 1.

Redactiunea catra dd. corespondinti. Unu d. corespondinte alu nostru ne intrebă daca vom publica numele celor raniti, asiedati in deslinite spitale. I respondem ca vom primi cu bucurie atari impartesiri, sperandu a face mangaiare respectivelor familie romane, cari neprimindu inceintari de la iubiti loru, i vor crede morti. Daca i respondem aci, cau'sa e ca nu ni aducem a minte care d. corespondinte a intrebatu, si cercandu epistolele nu poturam gasi.

Indreptari. In nr. 35. pre pagin'a d'in urma, in articulu despre economia, comerciu si bursa, remasera urmatrice sminte: in punctul 1. sir. 8. in locu de: a ni adresa, — cetese: a ni adresă. — Punctul 2 sir. 2. in locu de sangerosi, cetese: sangiosi — Punctul 3 sirulu d'in urma in locu de: neci ce o profesa, cetese: neci ce e o profesa. — Punctul 4 sirulu penultimul in locu de: si liti si camperă, cetese: siliti a-si camperă. — Punctul 5 sir. 2. in locu de: cere insc, cetese: care insc, era in sir. 3. in locu de: indaia, cetese: indala, in sir. 5 in locu de: epistol'a stimata de mai susat si, cetese: epistol'a stimata de mai sus, catu si... in sirulu penultimul in locu de: cări, cetese: caci. — Pre colón'a 3 punt. 3. sir. 13 in locu de: ver incepulu, cetese: ver ce incepulu.

Cursurile din 13 Juliu n. sér'a.

(dupa avertare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 5% in val. austr.	46	47-
" contribuitionali	99-25	99-75
" noue in argintu	68-	69-
Cele in argintu d. 1865 (in 500 franci)	68-50	69-
Cele nationali cu 5% (jan.)	61-25	61-75
" metalice cu 5%	55-50	56-
" mau-nov.	56-	56-50
" 4½%	43-	44-
" 4%	39-	40-
" 3%	29-	30-

Efecte de loteria:

Sortile de statu din 1864	58-10	68-30
" 1860½ in celeintreg	72-80	73-
" 1/3 separata	75-	75-50
" 49% din 1854	60-	60-50
" din 1839, 1/3	—	123-
bancei de credet	95-50	96-50
societ. vapor. dunarene cu 4%	60-	—
imprum-princip. Eszterházy à 40 fl.	25-	26-
" Salm à "	—	21-
" cont. Palfy à "	—	21-
" princ. Clary à "	—	21-
" cont. St. Genois à "	—	21-
" princ. Windischgrätz à 20	—	14-
" cont. Waldstein à "	18-	19-
" Keglevich à 10	—	11-

Obiecturi dessarcinatore de pamant:

Cele din Ungaria	60-	61-
Banatul tem.	58-50	59-
Bucovina	56-	58-
Transilvania	54-	56-

Actiuni:

A bancei nationali	670-	672-
" de credet	136-20	136-50
" scontu	555-	565-
" anglo-austriace	64-50	65-
A societati vapor. dunar.	418-	429-
" Lloydului	185-	195-
A drumului feratu de nord	1480	1485
" " statu	175-	175-10
" " apusu (Elisabeth)	106-	108-
" " sudu	184-	185-
" " langa Tisa	147-	147-
" " Lemberg-Czernowitz	147-	149-

Bani:

Galbenii imperatesci	6-
----------------------	----